

10/14 Nolu Araştırma Komisyonu Raporu

MİLLET MECLİSİ

Dönem : 4

Toplantı : 4

S. Sayısı : 451

Mardin Milletvekili Nurettin Yılmaz ve 45 Arkadaşının; Güneydoğu Bölgemizde Mayınlanarak Suriyelilerin İstifadesine bırakılan Toprakların Temizlenerek İşlenir Hale Getirilmesi; Kısmen Devlet İşletme Çiftlikleri Olarak İşletilmesi ve Kısmen de Topraksız Köylülere Dağıtılmasının Teminini Sağlamak Amacıyla Anayasanın 88 nci Millet Meclisi İçtüzüğünün 102 ve 103 ncü Maddeleri Uyarınca Bir Meclis Araştırması Açılmasına Dair Önergesi ve Meclis Araştırma Komisyonu Raporu (10/14)

10/14 No.lu Araştırma Komisyonu Raporu

28.01.1977

Millet Meclisi

10/14 No.lu Araştırma Komisyonu

Esas No :10/14

Karar No : 3

Millet Meclisi Başkanlığına

Millet Meclisi Genel Kurulunun 12.02.1975 tarihli 38 inci Birleşiminde kurulan Meclis Araştırma Komisyonumuz görevini tamamlamış, gerekli inceleme ve tahkikatı sonucunda hazırlanmış olan rapor ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

10/14 No.lu Meclis Araştırması

Komisyonu Başkanı

Kocaeli Milletvekili

Sedat Akay

Millet Meclisi Başkanlığına

Az gelişmiş Türkiyemizde topraksız köylülerin çoğunlukta bulunduğu Güneydoğu'da, hükümetler tarafından büyük paralar karşılığında şahısların elindeki araziler istimlak edilip topraksız köylülere dağıtılırken bizzat devletin mülkiyetinde bulunan 300-350 bin dekarlık arazi yurt topraklarından tamamen ayırılmış, Hatay'dan, Mardin'e kadar mayınlanmış ve dikenli tellerle memnu mıntıka haline sokulmuştur.

850 kilometrelik uzunluk ve 300-350 metre sınırdan içeriye doğru mayınlanan bu verimli araziler, 1955 yılından itibaren fiilen Türkiye topraklarından kopartılmasına rağmen yer yer bu mayınlar, Suriyeliler tarafından teknik aletlerle temizlettirilmiş ve Devletimizin toprakları Suriyeliler tarafından ekilmekte ve otlatılmaktadır. Türkiye için milli servetin kaybı olan bu acıklı tabloya son verilmelidir.

Olaylar ve istatistik rakamlar göstermiştir ki, kolluk tedbirler kaçakçılığı önleyememiştir. Güneydoğu'daki kaçakçılık olayları zoraki polisiye tedbirleri ile değil, ekonomik, sosyal ve kültürel yatırımların götürülmesi ile ancak önlenebileceği, tartışmasız bir gerçek olmuştur. Bu nedenle 20 yıldan beridir 300-350 bin dekarlık arazinin bundan böyle boş ve hele yabancı bir devletin istifadesine son vermenin zamanı gelmiştir ve geçmiştir bile.

Türkiye toprak reformu yelpazesinde henüz rayına oturtulmamış iken Devletin bizzat elinde bulundurduğu geniş çaptaki bu arazileri başıboş bırakması, terketmesi, sınır boyundaki yoksul topraksızlara dağıtmaması veya Devlet Üretme Çiftliklerine tahsis etmemesi en büyük çelişki ve milli servetin kaybı değil midir?

Terk edilmiş topraklarımızın topraksız köylülere dağıtıldığı taktirde, tahminen 4 000 topraksız aile toprak sahibi olabilecek, ekonomik yaşamlarında meydana gelecek değişiklikler nedeniyle kaçakçılık da büyük nispette azalabilecektir. Zira kaçakçılık olaylarında yakalananlar, yaralananlar veya ölenlerin tümünün topraksız ve yoksul olduğu, aç olan çocukları için 40-50 lira karşılığında sırt hamallığını yapan köylüler olduğu anlaşılmıştır. Asıl sermaye çevreleri perde arkasında zavallı yoksulların hayatları ile 40-50 lira karşılığında kumar oynamakta, ama açığa çıkmamaktadırlar. 40-50 lira uğruna kim karısını dul, çocuklarını yetim bırakmayı ve ölmeyi göze alabilir? Bunu göze alabilen yurttaşlarımızın ekonomik ve sosyal nedenleri üzerinde ciddiyetle durmamızda milli yarar olduğu kanısındayız.

Yukarıda arz ettiğimiz nedenlerle, Türkiyenin ekonomisine ve dolayısıyla Güneydoğu'nun kalkınmasına büyük katkısı olacak, yüzlerce zavallı köylü ve nöbetçileri öldürmekten başka hiçbir işe yaramadığı anlaşılan, Güneydoğu için sosyal ve ekonomik bir yara ve problem olan, kaçakçılığı önleyemeyen Suriyelilerin istifadesine 20 yıldır terk edilmeyi temin eden, sözde Devletimize ait olan topraklarımızın mayınlardan temizlettirilip işler hale getirilmesi, kısmen devlet tarafından Devlet Üretme Çiftlikleri olarak işletilmesi ve kısmen de topraksız köylülere dağıtılmasının temini için olayın aydınlığa kavuşması bakımından Anayasanın 88 nci maddesi gereğince Meclis Araştırmasının açılmasını saygılarımla arz ederim.

15.01.1975

Gaziantep Milletvekili
Yusuf Öztürkmen

İstanbul Milletvekili
A.Doğan Öztunç

Konya Milletvekili
Ali Kökbudak

Sivas Milletvekili
Ekrem Kangal

Kırşehir Milletvekili
Sait Saylam

Malatya Milletvekili
Mehmet Delikaya

Kars Milletvekili
Hasan Yıldırım

Samsun Milletvekili
Fuat Uysal

Yozgat Milletvekili
Nedim Korkmaz

Siirt Milletvekili
A.Kerim Zilan

Sivas Milletvekili
Ahmet Durakoğlu

Kars Milletvekili
Kemal Okyay

İstanbul Milletvekili
M.Emin Sungur

İstanbul Milletvekili
A.Nejat Ölçen

Gaziantep Milletvekili
Mehmet Özmen

Bolu Milletvekili
Abdil Özkök

Trabzon Milletvekili
A.Ali Cinel

Malatya Milletvekili
Hakkı Gökçe

Kütahya Milletvekili
Haşim Benli

Mardin Milletvekili
Nurettin Yılmaz

Erzincan Milletvekili
Hasan Çetinkaya

İstanbul Milletvekili
Metin Tüzün

Maraş Milletvekili
Mehmet Özdal

Kocaeli Milletvekili
İbrahim Akdoğan

Kahramanmaraş Milletvekili
Oğuz Söğütü

Malatya Milletvekili
Celal Ünver

Adana Milletvekili
Osman Çıtırık

Elazığ Milletvekili
A.Orhan Senemoğlu

Tunceli Milletvekili
Süleyman Yıldırım

Sakarya Milletvekili
Hayrettin Uysal

Kahramanmaraş Milletvekili
İsmet Ağaoğlu

Hatay Milletvekili
Malik Yılman

Eskişehir Milletvekili
Murat Kahyaoğlu

Urfa Milletvekili
Celal Paydaş

Siirt Milletvekili
Abdölbaki Cartı

Burdur Milletvekili
Ali Sanlı

Erzincan Milletvekili
Nurettin Karsu

Bingöl Milletvekili
H.Celalettin Ezman

Erzurum Milletvekili
M.Fuat Fırat

Ağrı Milletvekili
Cemil Erhan

Hatay Milletvekili
Mehmet Sönmez

Samsun Milletvekili
İlyas Kılıç

Adana Milletvekili
İlter Çubukçu

Adıyaman Milletvekili
Kemal Tabak

Rize Milletvekili
O.Yakup Karaosmanoğlu

Tokat Milletvekili
Cevat Atılđan

GÜNEYDOĞU BÖLGEMİZDE MAYINLANARAK SURİYELİLERİN İSTİFADESİNE BIRAKILAN TOPRAKLARIN TEMİZLENEREK İŞLENİR HALE GETİRİLMESİ, KISMEN DEVLET ÜRETME ÇİFTLİKLERİ OLARAK İŞLETİLMESİ VE KISMEN DE TOPRAKSIZ KÖYLÜLERE DAĞITILMASININ TEMİNİ AMACIYLA ANAYASAMIZIN 88 NCİ VE MİLLET MECLİSİ İÇTÜZÜĞÜNÜN 102 VE 103 ÜNCÜ MADDELERİ UYARINCA GÖREVLENDİRİLMİŞ BULUNAN MECLİS ARAŞTIRMA KOMİSYONU RAPORU:

İÇİNDEKİLER:

I- GİRİŞ

II- TETKİKAT

1. Türkiye Cumhuriyeti-Suriye hududu
2. Hudutda arazi durumu
3. Demiryolu ve İstasyonlar
4. İskan durumu
5. Kaçakçılık
6. Mevzuat
7. Seyyar Jandarma Teşkilatı
8. Hudutda Muhafaza Tedbirleri
9. Daha etkili Bir Muhafaza Şeridi
10. Mayınlı Sahanın Temizlenmesi
11. Mayınlı Sahanın Temizlenmesi Halinde Arazinin DÜÇ'üne Tahsisi veya Halka Tevzii

III- NETİCE

IV- EKLER

- 1- Önerge
- 2- Millet meclisi Başkanlığının Komisyonun Kurulması kararına ait yazısı
- 3- Komisyonun Görev Bölümünün Kararı
- 4- Komisyonun, Alt Komisyon Teşkili Kararı
- 5- Alt Komisyonun Seyahat Programı Hakkında Millet Meclisi Başkanlığına Yazısı
- 6- Alt Komisyon Programı Hakkında Valiliklere Yazı

**GÜNEYDOĞU BÖLGEMİZDE MAYINLANARAK SURIYELİLERİN İSTİFADESİNE
BIRAKILAN TOPRAKLARIN TEMİZLENEREK İŞLENİR HALE GETİRİLMESİ, KISMEN
DEVLET ÜRETME ÇİFTLİKLERİ OLARAK İŞLETİLMESİ VE KISMEN DE TOPRAKSIZ
KÖYLÜLERE DAĞITILMASININ TEMİNİ AMACIYLA ANAYASAMIZIN 88 NCİ VE MİLLET
MECLİSİ İÇTÜZÜĞÜNÜN 102 VE 103 ÜNCÜ MADDELERİ UYARINCA
GÖREVLENDİRİLMİŞ BULUNAN MECLİS ARAŞTIRMA KOMİSYONU RAPORU:**

I-GİRİŞ:

Mardin Milletvekili Nurettin Yılmaz ve kırkbeş arkadaşı tarafından verilmiş 15.01.1975 tarihli önerge üzerine, Millet Meclisinin 12.04.1975 tarihli 38 nci birleşiminde, Güneydoğu bölgemizde mayınlanarak Suriyelilerin istifadesine bırakılan toprakların temizlenerek işlenir hale getirilmesi, kısmen Devlet Üretim Çiftlikleri olarak işletilmesi ve kısmen de topraksız köylülere dağıtılmasını sağlamak amacı ile, Anayasamızın 88 nci ve Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 102 ve 103 ncü maddeleri uyarınca kurulması kararlaştırılıp, 26.03.1975 tarihli ve 56 ncı birleşiminde seçilerek görevlendirilen Meclis Araştırma Komisyonunca; Başkan Kocaeli Milletvekili Sedat Akay, Başkanvekili Elazığ Milletvekili Ömer Nami Barın, Üye Adıyaman Milletvekili Ramazan Yıldırım, Sözcü Gaziantep Milletvekili İbrahim Hortoğlu ve Üye Urfa Milletvekili Abdulkadir Öncel'den müteşekkül bir alt komisyon kurulmuştur.

Alt Komisyonumuzca konu ile ilgili Hatay, Gaziantep, Urfa ve Mardin illerinde incelemeler için bir program yapılarak Valilere gönderilip hazırlıklı olmaları sağlanmış (Ek:5-6) ve 2-7 Mayıs 1976 günlerinde bu illerde tetkiklerde bulunmuş ayrıca mülki ve askeri görevlilerle görüşülüp neticede Komisyonumuza sunulmak üzere bir rapor tanzim edilmiştir.

II- TETKİKAT

1- Türkiye Cumhuriyeti – Suriye Hududu

Türkiye Cumhuriyeti ile Suriye arasındaki hudut, Hatay, Gaziantep, Urfa ve Mardin illerimizin güney hudutlarını teşkil edilmekte olup 877 Km. Uzunluğunda bulunmaktadır.

Bu hududumuz Fransa ile Türkiye Büyük Millet Meclisi arasında akdolunan 20 Ekim 1921 tarihli Ankara İtilafnamesinde Misakı Milli gereğince çizilmiş, 6 Haziran 1926 ve 29 Mayıs 1937 tarihli ek sözleşmelerle düzeltilmiş, nihayet 30 Haziran 1939'da Hatay'ın ana vatana katılmasıyla bu günkü halini almıştır.

Türkiye'nin Irakla 331, İran'la 454, Rusya ile 610, Yunanistan'la 212 ve Bulgaristan'la 269 Km. hududu bulunduğuna göre toplam 2 753 Km. kara hududumuzun en uzun kısmını Suriye hududu teşkil etmektedir.

Hudut Hatay ilinde ve Gaziantep ilinin Çobanbey istasyonuna kadarki kısmında herhangi bir tabii veya belirli bir hatla ayrılmamış olup, Çobanbey istasyonundan Nusaybin'e kadar demiryolunun 7-12 metre güneyini takip etmektedir. Bütün hudut boyunca hudut taşlarının hemen hemen tamamı Suriyelilerce sökülüp yok edilmiş bulunmaktadır.

Görevlilerde vazife sahalarını belirten, siyasi hududumuzu sıhhatle gösteren haritalar yoktur. Ankara'dan gönderilecek özel görevliler arazide hudut tatbikatı yapmadıkça değişen mahalli görevlerin tecavüzleri bilmeleri mümkün değildir.

2- Hudutda arazi durumu

Suriye ile aramızdaki hududun Hatay iline rastlıyan 305 Km.lik kısmı arızalı ve umumiyetle tarıma elverişsiz ise de Gaziantep-Urfa ve Mardin illerindeki kısmı tamamen tarıma elverişli bulunmaktadır. Hududun Suriye tarafı ekilmekte, Türkiye'ye ait kısmında aynı toprakların devamı olan 150 1200 metre genişliğindeki alanlar mayınla kaplı ve faydalanma dışı bırakılmış bulunmaktadır.

Hududumuz içinde 256 104 743 dekar alan istimlak edilerek mayınlanmış ve sadece istimlak bedeli olarak geçmiş yıllarda arazi sahiplerine 48 358 457 lira ödenmiştir. Bu arazinin şimdiki değeri hiç şüphesiz bu miktarın çok üstündedir.

Kilis'te 400 metre ile 800 metre arasında değişen bu şerit 80 Km. uzunluğundadır. Bu alanın bir kısmı emniyet tesisleri için mutlaka gerekli olan dahil 40 000 dekar arazide 9 000 dekarın susuz, 1 000 dekarın sulu ziraate müsait olabileceği, 15 000 dekarın bağ ve zeytinlik, 15 000 dekarın orman ve mera olarak değerlendirilebileceği ilgililerce beyan edilmiştir.

Kilis Öncüpınar mevkiinde mayınlı alan derinliğinin 1 200 metreyi bulduğu Alt Komisyonumuzca da müşahade edilmiştir.

Dik ve arızalı olan Hatay hudut bölgesinde ve bilhassa Reyhanlı'daki mayınlı sahalarda yer yer bakımsız ve verimsiz fakat ıslah edilmeleri mümkün zeytinlikler vardır.

Keza Kilis'te de mayınlı saha içinde kalmış zeytinlikler mevcuttur ve bunların bir kısmı Suriyelilerce mayından temizlenip istifade edilir hale getirilmiştir. Kilis'deki bu alanlarla ilgimiz kalmamış gibidir ve bu hal ileride ihtilaflara yol açabilecek mahiyettedir. Gene Kilis'de Bulamaçlı köyü civarındaki Datımık Dağı fiilen Suriye'ye terk edilmiş durumdadır.

Hudut boyunca buğday, arpa, mercimek ve pamuk tarımı yapılmakta ve ortalama olarak dekardan 1000 lira net hasıla alınabilmektedir.

Mayınlı sahaların istimlakı hemen hemen tam olarak yapılmış ise de hukuki ihtilaf sebebiyle istimlak bedelini henüz almamış pek çok kimse mevcuttur. Hatay'da bedeli ödenmediğinden sahiplerince dava açılıp geri alınmış sahalara vardır ve bunlar hudut emniyet şeridindeki devamlılığı bozmaktadır.

3. Demiryolu ve İstasyonlar

Çobanbey ve Nusaybin istasyonları arasında kalan demiryolu tamamen bize aittir. Hudut hattı bu demiryolunu 7-12 metre güneyinden takip etmektedir. İstasyonlarda bu sınır daha geniş tutulmuş ve Suriye'ye açılan birer kapı vasıtasıyla Suriyelilerin trenden faydalanmaları sağlanmıştır. Her ne kadar vagonları ayrı ise de, Suriyeliler istasyonlar arasında çeşitli kaçak eşyayı hudutumuz içine atabilmekte, zaman zaman anlaşmalı olarak treni durdurup müsait buldukları yerlerde inerek Türkiye'ye girebilmekte, hatta istasyonlarda Suriye'de kit olan yağ, şeker, deterjan v.s. maddeleri ellerinde satan çocuklardan satın alıp, adeta serbestçe Suriye'ye geçirebilmektedirler.

Süruç'un Mürşitpınar istasyonunda trenin durumu ve trenden inip hudut kapısına yönelen Suriyelilerin (EVET) ve (VİTA) marka beş kiloluk yağ kutularını trene üşüşen çocuklardan satın alıp gidişleri, istasyondaki dükkanların münhasıran bu maksada müteveccih mal mevcutları, beher kutununun 25-30 lira fiyatla Suriyelilere satılmakta oluşu Alt Komisyonumuzca müşahade edilmiştir.

İstasyonlardaki bu serbestlik, trenin istenildiği yerde çeşitli bahanelerle durdurulabilmesi ve nihayet mahalli halkın her bakımdan Suriyelilerden tefrik edilemez oluşu, sadece kaçak emtianın değil, kaçak silahların ve hatta anarşistlerin de Türkiye'ye kolaylıkla girebileceklerini göstermesi bakımından son derece dikkate değer bulunmaktadır.

Tren hattı devamınca ve istasyonlarda mevcut bu durum, Suriye hududunu, bütün emek ve masraflara rağmen adeta açık tuttuğumuz intibasını vermektedir.

4. İskan Durumu

Suriyeliler kendi taraflarında, hudut boyunca 25-30 Km. derinliğinde bir emniyet şeridi ihdas etmişlerdir. Bu şerit içinde bulunan Araptan gayri halkı tamamen daha gerilere almışlar, yerlerine Arapları yerleştirmişlerdir. Bu suretle bizdeki köyler halkı ile kaynaşma teminine çalışmaktadırlar. Huduttaki bu yerleşme durumu iki taraf için tam bir işbirliğine imkan vermekte, kaçakçılığın devamında başlıca amil olmakta ve hatta milli güvenliğimiz bakımından çok ciddi bir mahiyet arz etmektedir.

Suriyenin bu tutumuna karşılık bizim aldığımız herhangi bir tedbir yoktur. Bilakis, tam hududa bitişik köylerimizde karşı köylerin çok defa akrabaları oturmakta ve içlerinde çift nüfus cüzdanına malik olanlar dahi bulunmaktadır. Nitekim, yıllardır Suriyede oturan pek çok kimse toprak reformundan faydalanabilmek için Türkiye'ye gelmiş, izdiham halinde, nüfus dairelerindeki kayıtlarını kontrol ve ikmal ederek arazi talebinde bulunmuşlardır.

Bu konudaki ısrarlı ihmalizimiz ve bilhassa toprak tevziinde işlenebilecek hatalar ileride çok önemli problemler yaratabilecek mahiyettedir. Bilhassa Urfa'daki yetkili zevat bu endişelerini ısrarla beyan etmektedirler.

Kilis'de Sebe, Arpakez, Deliosma, Akıncılat köyleri; Siirt ilçesinde Kopuz, Ören Alanyurt, Mert İsmail, Çanakçı, Çiçektepe köyleri; Akçakale'de Celep, Güleren, Zenginova, Kumdere, Koçar, Fevanta köyleri gibi pek çok köy hemen hemen sınır hattında bulunmaktadır. Hatay'ın Yayladağ ilçesi Topraktutan ve Denizgören köyleri sınır civarında ve son derece geçim sıkıntısı içindedirler. Bütün bu köyler halkı Suriye'deki halkla akrabadırlar. Arazisi olmayanlar sıkıntıda, arazisi olanlar ise bu arazilerini işlemek için çeşitli güçlüklerle maruz bulunmaktadırlar. Ezcümle Kilis'de hudut boyundaki arazi sahiplerinin ve işçilerinin buralara girişleri süreli izin belgeleriyle ve ancak gündüzleri mümkün olmaktadır. Hatta bu belgelerine rağmen, erlerin çeşitli engellemelerine maruz kaldıkları, Alt Komisyonumuzun 03.05.1975 günü Kilis Kaymakamının odasında yaptığı toplantıda, Kaymakama müracaat eden Arif Çeliker isimli bir vatandaşın beyanlarından anlaşılmıştır.

Akçakoyunlu'da mayınlı saha bitişigindeki arazi sahipleri, arazilerine, bölge karakoluna nüfus cüzdanlarını bırakarak girebilmektedirler ve ayrıca izin belgesi tanzim edilmemektedir.

Süruç'da herhangi bir tedbir bahis konusu olmayıp, mayınlı sahaya bitişik arazilerin sahipleri buralarda serbestçe çalışabilmektedirler. Mardin'de ise kontrol altında, sahipleri arazilerini işleyebilmektedirler.

Bütün bu misaller gösteriyor ki, hududa bitişik arazi zirai çalışmalar hudut boyunca değişik bir kontrol tatbikatına tabi bulunmaktadır. Geceleri bütün hudut boyunca arazilerde çalışmaya izin verilmemektedir.

Kilis'in Akıncı köyünde tel örgü köy evlerinin iki metre önünden geçmekte, köy camii mayın şeridi içinde, fakat etrafı mayınsız bulunmaktadır. Camiinin pencereleri adeta hudut kapısı yerini tutmakta, zaman zaman jandarma namaza girenleri saymakta, çıkışlarında da sayarak Suriye'den gelip cemaata katılan veya cemaattan Suriye'ye geçen olup olmadığını kontrol etmektedir.

Bu misali büyük gayretlere rağmen ne derece isabetsiz bir tutum içinde bulunduğumuzu belirtmek için kaydediyoruz.

Pek çok masraflı tedbirler yanında bir köy camiini daha münasip bir yere alamamış olmakla ki ve bu camiie giren bütün kişileri kaçakçı telakki eder tarzdaki bu isabetsizlik bütün ilgililerce kabul edilmektedir.

Diğer taraftan hudut bitişigindeki köylerde gece ışık yakmak, sokağa çıkmak yer yer yasaklanmakta ve bu halkta tedirgin bir hava yaratmaktadır.

5. Kaçakçılık

Suriye hududundaki kaçakçılığın başlıca sebebinin halkın ekonomik güçsüzlüğü ve buna karşılık kaçakçılığın çok cazip karı teşkil etmektedir. Türkiye ve Suriye para değeri arasındaki farklar; Suriyeden gelen bir kısım eşyanın Türkiye için, Türkiyeden giden kaçak malların Suriye’de yüksek bedelle satılabilmesi ve bu yüksek bedelle oradan temin edilen amtianın Türkiye’de daha yüksek kazançlar sağlaması ve nihayet aldığımız tedbirlerin, teknek yetersizliği yanında, ekonomik değerden mahrum bulunması kaçakçılığı devam ettiren sebepler olmaktadır.

Kaçakçılığın cazip karı muayyen ellerde toplanmakta, bu kimseler servet temin ederlerken, cuzi bedellerle hizmet edenler asıl fail gibi görünmektedirler.

Türkiye’den Suriye’ye umumiyetle koyun, yağ, şeker gibi gıda maddeleri gitmekte; Suriye’den Türkiye’ye elektronik malzeme başta olmak üzere çok çeşitli kullanma maddeleri girmektedir.

Koyun kaçakçılığı sürüler halinde anlaşma veya zorlama suretiyle yapılmakta, Türkiye’ye giren maddeler ise Hatay sahilllerinden deniz vasıtaları ile Suriye hududu boyunca ... ve izinli giriş çıkışlardaki kanuni kolaylıkları suistimal suretiyle sokulmaktadır.

Vatandaş olarak herkesin kolaylıkla gidip gelebildiği Suriye’den gümrüksüz ve hatta Gümrük Vergisi ile sokabileceği eşyayı beraberinde getirebilmesi kaçak eşya girişinin adeta meşru ve en tehlikesiz yolu olmuştur. Bu eşya mağazalarda toplu olarak rahatlıkla satışa arz edilebilmekte, fakat bunu bilerek veya bilmeyerek satın alanlar yolda, otomobilde, otobüsde defalarca aranmaktadır. Bulunan eşya kaçak, bulunduran da kaçakçı olmaktadır.

1975 yılında sadece Kilis’de 27.000 şahsın (aile pasaportları hariç) pasaport almış olması, izinsiz giriş çıkışlardan sarfınazar edilse dahi, son derece dikkate değer bulunmaktadır. Yurt dışına çıkışın tahditi bir çare olmamış, sadece görevlendirilerek gönderilenlerin adedini artırmıştır.

Yurda sokulan çeşitli cazip eşya Adana, İskenderun, Kilis, Gaziantep, Urfa ve Diyarbakır’da büyük hanlarda, pasajlardaki dükkanlarda rahatlıkla teşhir edilip satılabilmektedir. Hatta, İstanbul ve Ankara gibi büyük şehirlerimizde müteaddit çarşılarda bu nevi eşya satışı yapılmakta ve bu hal herkesçe bilinmektedir.

Kilis’te devamlı surette büyük pasajlar ve hanlar inşa edilmekte oluşunu ancak kaçakçılığın durmayıp arttığını kabulle izah mümkündür. Başkaca artan bir ekonomik gücü bulunmayan Kilis’te, Alt Komisyonumuzca Belediyeden alınan rakamlar dikkate şayandır. Son sekiz senede, Kilis’in sadece bir caddesi üzerinde 25 han ve pasaj inşa edilmiştir. Bunların altısı 3-8 dükkanlı, diğerleri 10, 20, 30’dan fazla dükkanlıdır ve bir tanesinde de 102 dükkan mevcuttur. Bütün bu dükkanlar bol miktarda kaçak eşya ile dolu olup rahatlıkla satış yapabilmektedirler.

Diğer taraftan, Kilis Öncüpınar hudut kapısında Suriye’den gelenler gümrük kontrolünden geçirildikten sonra, 1,5 km. içeride ikinci bir bariyerle karşılaşmakta ve bu defa jandarma tarafından aranmaktadırlar. Nihayet, Türk Devleti’nin gümrük teşkilatına inanmayan Türk jandarmasınınca ikinci aranıştan sonra Türkiye’ye girdiğini sanan yolcu üçüncü defa gene Türk jandarmasınınca 15 km. ötede Martavan Karakolu’nda aranmaktadır.

Bu karakolda sadece hududa yakınlık iddiasıyla ve (ihbar var) bahanesiyle vasıtalar durdurulup aranmaktadır. Bu hal ve hatta birkaç gündür subayları bulunmaksızın kontrollerin erlerce yapılmakta oluşu Alt Komisyonumuzca da müşahade edilmiştir. (ihbar var) bahane ve iddiasının komisyonumuz üyelerine de tevcih edilmiş bulunduğunu durumu tam anlatabilmek için kaydetmek mevcudiyetinde bulunuyoruz.

6. Mevzuat

24.07.1956 tarihli ve 6815 sayılı Kanununun 1 nci maddesiyle, (sınır, kıyı ve karasularımızın muhafaza ve emniyet gümrük bölgesinde kaçakçılığın men’i ve takibi ve tahkiki vezai fi Dahiliye

Vekaletine devredilmiştir. Bu vezaif vekaletçe Jandarma Umum Komutanlığı vasıtasıyla ifa) olunacağı hüküm altına alınmıştır.

Gene bu maddede (Kara hudutlarımızdaki gümrük kapılarıyla pasavan kapılarında ve gümrük teşkilatı bulunan hava ve deniz limanlarında gümrük muhafaza vazifeleriyle kaçakçılığın men'i, takip ve tahkiki Gümrük ve İnhisarlar Vekaleti ve teşkilatının salahiyetleri mahfuzdur.) demek suretiyle gümrük ve pasavan kapılarında, gümrük teşkilatı olan hava ve deniz limanlarında ve bu yerlerdeki gümrük bölgelerinde kaçakçılık konusunda münhasıran Gümrük ve Tekel Bakanlığı yetkili ve görevli kılınmış bulunmaktadır.

01.08.1972 tarihli ve 1615 sayılı Gümrük Kanununun 14 ncü maddesinde, gümrük bölgesi, denizlerde kara ve iç suları ile sahilden, karalarda gümrük hattından, yani siyasi sınırimızdan, içeriye doğru 30 km. derinliğindeki alan olarak tespit edilmiş ve gereğinde bu derinliğin, Bakanlar Kurulu kararı ile, 60 km. ye çıkartılabileceği belirtilmiştir.

Yine aynı kanunun 70 nci maddesiyle, denetleme ve ikinci muayene yetki ve görevi münhasıran Gümrük ve Tekel Bakanlığı müfettiş ve müfettiş muavinlerine, kontrolör ve gümrük idare amirlerine verilmiş bulunmaktadır.

07.01.1932 tarihli ve 1918 sayılı Kanunla hangi fiillerin kaçakçılık sayılacağı tespit edilmiş ve bu kanunun 1 nci maddesi (c) fıkrasında kaçak eşyayı memleket dahilinde nakletmek, satınalmak, satmak, saklamak veya satıcılığa arz etmek veya alınıp satılmasına bilerek aracılık etmek suç sayılmış, fakat gümrük bölgesinde (yani sınırdan 30 ve icabında 60 km. içeriye kadarki alanda) kaçak eşyayı nakledenlerin, aksini belgelemedikçe, bu işi bilerek yapmış sayılacakları kabul edilmiştir.

Anayasamızın 15 nci maddesinde ise (kanunun açıkça gösterdiği hallerde, usulüne göre verilmiş hakim kararı olmadıkça; milli güvenlik veya kamu düzeni bakımından gecikmede sakınca bulunan hallerde de kanunda yetkili kılınan merciin emri bulunmadıkça kimsenin üstü, özel kağıtları ve eşyası aranmaz ve bunlara el konulamaz) hükmü mevcuttur.

Gene 07.01.1932 tarihli ve 1918 sayılı kanunun 10 uncu maddesinde (Gümrük salonlarında kaçak eşya sakladığından şüphe edilen şahısların üzeri sivil asker ayrılıksızın kayıtsız ve şartsız aranabilir. Gümrük mıntıkası dahilinde bu arama en yakın bir karakola veya bir hükümet dairesine veya askeri bir garnizona götürülerek yapılır...) 11 nci maddesinde (Gümrük Kanununun 7 nci maddesi gereğince tayin olunan kapı ve yollardan başka yerlerden girmek, çıkmak veya geçmek memnudur. Bu yerlerde tesadüf edilecek eşhas ve her nevi nakil vasıtaları salahiyetli memurlar tarafından durdurulur ve şahısların eşya, yük ve üzerleri ve nakil vasıtaları aranır...) denmektedir.

7. Seyyar Jandarma Teşkilatı

Gerek hududun muhafazası, gerekse bu hudut boyunca devam eden kaçakçılığın önlenmesi görevi 1956 yılında seyyar jandarmaya verilmiş ve bu maksatla iki tugay teşkil edilmiştir. Bu iki tugaydan birisinin merkezi Gaziantep'te, diğerinki Mardin'de bulunmaktadır. Görev alanları Fırat nehri ile ayrılmış bu iki tugayın alay, tabur ve bölükleri muhtelif yerlere dağılmış olup, hudut boyunca karakolları vardır. Bu karakollar arasında ve karakollarla bölük ve tabur merkezleri arasında yol irtibatı yok denecek durumdadır. Bilhassa kışın motorlu vasıtalarla ulaşım yapılamamakta, karakolların su ve yiyecek ikmalinde çok güçlük çekilmekte, yaralananlara süratle müdahale edilememekte ve hatta hastaneye sevkleri gecikmekte, kan kaybından ölümler olmaktadır.

Hudut boyunca gündüzleri devamlı olarak yerleştirilen nöbetçiler uzun mesafeleri yaya olarak gidip gelmekte ve on sekiz saate kadar varan nöbet süreleriyle tahammülü güç bir vazife ifa etmektedirler. Geceleri ışıklandırma tertibatı olmadığından erlerin münferit nöbetleri yerine toplu tedbirler alınmakta, zaman zaman çarpışmalarla kaçakçılığın önlenmesine çalışılmaktadır.

Motorlu vasıtaların %65'i tamirdedir, mevcutlar ancak çamursuz yer ve zamanlarda iş görebilmektedir. Zırlı araçlar son derece faydalı olabilmekte ise de, yol bulunmayışı bu faydayı büyük ölçüde sınırlandırmaktadır.

8. Hudutta Muhafaza Tedbirleri

Demiryolu bulunmayan, Akdenizden Çobanbey İstasyonuna kadarki kısımda hudut hattından içeriye doğru mayınlı bir saha teşkil edilmiş ve bu sahanın iç kenarı helezon dikenli telle çevrilmiştir. Demiryolu geçen kısımda ise, demiryolu ve ondan sonraki 7-12 metrelik şerit dışarıda bırakılıp mayınlama yapılmış ve iç kenara helezon dikenli tel çekilmiştir.

1956 yılında mayınlanmış saha içinde yer yer mayınsız bırakılmış temiz alanlar vardır. Bir kısım mayınlar kaçakçılar tarafından patlatılmış, Suriyelilerce çalınıp satılmış, otlar yakılarak imha edilmiş ve meyilli arazideki bir kısmı da yağmur suları ile akıp yer değiştirmiştir.

Halen yer yer devam etmekte olan çok pahalı çalışmalarla sahanın iç kenarına ayrıca (Y) şeklinde ve yedi metre aralıklı demirli beton direkler dikilmekte, aralarına 32 sıra dikenli tel çekilmektedir. Bu suretle mayınlı alanlar ve tren hattı Suriye tarafında bırakılarak Türkiye hududu adeta 150-1200 metre geriye alınmış olmaktadır.

Demiryolu üzerindeki istasyon alanları mayınsız bırakılmış ve her istasyonda Suriye'ye açılan birer kapı ile Suriyelilerin trenden faydalanmaları sağlanmıştır.

Hudut taşları hemen hemen tamamıyla Suriyelilerce sökülmüş olup, mayınlı alanlar da temizlenmekte ve arazimiz yer yer Suriyelilerce rahatlıkla kullanılmaktadır. İleride fiili hududumuz hiç şüphesiz, halen dikilmekte olan (Y) direklerine kadar gerileyecek ve onların önünde mayınlı olduğu için gidemediğimiz alanlar Suriyelilerce temizlenip kullanılacaktır.

Fırat'tan Nusaybin'e kadar 5 km. ara ile yapılmış gözetleme kuleleri tam kullanılabilir hale getirilmemiş ve Akdeniz'e kadar devam ettirilmemiştir. Aralarında ışık ve yol tesisleri yoktur. Muhabere emniyeti mevcut değildir. Mayınlı sahanın iç kenarında tesis edilen iz şeridinin devamlılığını temin, ancak mahalli halktan hatırla temin edilen traktörlerle yapılabilen ve bozulmuş bir iz şeridinin hemen ıslahı çok defa kabil olmamaktadır.

Hayvan geçişlerini önleyecek hendek tesisi geliştirilmemiştir.

9. Daha Etkili Bir Muhafaza Şeridi

Bugünkü haliyle müessiriyetini kaybetmiş, modern ve teknik imkanlardan mahrum; tamamen insan gücüne, kabiliyetine ve hatta haysiyetine dayandırılmış ve geniş yurt topraklarını terk edencesine tesis edilmiş bir hudut muhafaza şeridi yerine daha mükemmelini yapmak ve yurt topraklarını tekrar kazanmak mümkündür.

O taktirde pek çok emeğin, gayretin, paranın ve imkanın israfı yerine daha müessir ve daha ekonomik bir netice alınmış olacaktır.

Halen yapılmakta olan (Y) direkleri hiç bir ekonomik ve pratik fayda sağlayacak durumda olmadığı gibi, yurt topraklarının daha da genişleyen bir şerit halinde terkibini tamamlama mahiyetinde bulunmaktadır.

Bu masraflı çalışmanın, daha kesin tedbirlerin ittihazına kadar durdurulmasında zaruret vardır.

Mevcut şerit mayınlı olduğu için yeni takviyeler bu şeridin içinde veya önünde olamamakta ve her takviye geriden bir kısım arazinin daha gözden çıkartılması pahasına yapılabilir. Bu itibarla, mayınlı sahanın, başka maksada tahsisi düşünülün veya düşünülmesin, mutlaka temizlenmesi ve modern tesislerin ondan sonra kurulması gerekmektedir.

Mayınlı saha temizlendikten sonra yapılacak işleri şöylece sıralamanın mümkün olabileceği yetkililerle temaslarımızda tespit edilmiştir.

Siyasi sınırimız, aralarında 32 sıra dikenli tel bulunan (Y) direkleri dikilerek tespit edilecektir.

Bu hattın gerisine (Demiryolu olan yerlerde bu yol gerisine) 4 metre genişliğinde ve hayvan geçişlerini önleyecek bir hendek açılacaktır.

Bu hendeğin gerisinde 2 metre genişliğinde bir iz kontrol alanı teşkil edilecektir.

İz kontrol alanı gerisine 9 metre genişliğinde yol yapılacaktır.

Yolun iç kenarı ışıklandırılacaktır.

Yol boyunca birbirlerini görebilecek, telsiz haberleşmeli gözetleme kuleleri tesis edilecektir.

Ve nihayet, yoldan itibaren 25 metre genişliğinde bir boş saha bırakılacaktır.

Bütün bunlar ilk nazarda çok masraflı tedbirler şeklinde görülmekte ise de, şimdiye kadarki yarım tedbirlerden dolayı yurt ekonomisinin uğradığı zararlar dikkate alındığında, bir an evvel tevessül edilmesi gereği ve haddizatında kayıplarımızla mukayese kabul etmez derecede karlılığı kolayca kabul edilebilir.

Hiç şüphesiz, böyle bir hudut hattının tesis masraflarını detaylı surette hesaplamak, yıllara bölmek ve toplam maliyetle kaçakçılığın sebep olduğu kayıpları, fazladan mayınlı alanda bıraktığımız toprakların yıllık verimini çok hassas surette karşılaştırmak mümkündür.

Diğer taraftan, kaçakçılığı önleme hususunda sadece hudutta tesis edilecek mani tedbirlerle iktifa etmemek, asıl ciddi tedbirlerin ekonomik tedbirler olacağını gözden uzak tutmamak lazımdır.

Toprakların verimlendirilmesi, pirimli alım sistemleri tatbik edilmesi, hayvancılığın ıslahı, bilhassa Hac mevsiminde Et ve Balık Kurumunun özel tedbirler alması, açık pazar teşkili, zeytinciliğin ve bağcılığın ıslahı ile sanayie yöneltmesi gibi ekonomik tedbirlerin alınması için bu bölgenin özel bir etüde ve planlamaya tabi tutulmasında zaruret vardır.

10. Mayınlı Sahanın temizlenmesi

Mardin Milletvekili Nurettin Yılmaz ve 45 arkadaşı tarafından Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan ve Araştırma Komisyonumuzun görev konusunu teşkil eden 15.01.1975 tarihli önergede Güneydoğuda devletin elinde bulunan 3000 000 – 350 000 dekar arazinin 1955 yılından beri yurt topraklarından tamamen ayrılmış, mayınlanmış ve dikenli tellerle çevrilerek yasak bölge haline getirilmiş olduğu; yer yer Suriyelilerce mayınların temizlenerek işlenir hale getirilen bu topraklarımızdaki acıklı tabloya son verilmesi lazım geldiği; tedbirlerin kaçakçılığı önleyemediği ve bölgede ekonomik ve sosyal tedbirlere ihtiyaç bulunduğu ve bu itibarla da mayınlı sahaların boş bırakılması, terk edilmesi yerine yoksul topraksızlara dağıtılması veya Devlet Üretim Çiftliklerine tahsisinin uygun olacağı belirtilmekte ve bu hususların incelenmesi istenmektedir.

877 km. uzunluğundaki Suriye hududumuzda 48 358 457 lira ödenerek 256 104 743 dekar arazi istimlak edilmiş ve mayınlanmış bulunduğuna göre, hazineye ait olup istimlaksız mayınlanmış sahalar ile tapu kayıtlarına nazaran fazlalık teşkil edecek araziler hesap dışı tutulsa dahi, ortalama olarak, 256 104 743 metre kare/877 000M.= 292 metre genişliğinde bir şeridin mayınlanmış bulunduğunu hesaplamak ve istimlaksız mayınlanmış sahalarla kayıt fazlası sahaları da dikkate alarak bu şeridin, hudut boyunca, ortalama 300 metre genişlikte olduğunu kabul etmek mümkündür.

Yeniden tesis edilecek bir hudut şeridinde, siyasi hudut hattını teşkil edecek (Y) tel engelinden itibaren içeriye doğru 4 metre genişliğinde hendek, 2 metre genişliğinde iz kontrol alanı, 9 metre genişliğinde yol ve 25 metre genişliğinde boş saha olmak üzere 40 metre genişliğinde bir alanın bu işe tahsisi kafi gelecektir. Demiryolu olan yerlerde demiryolu için de 35 metre ayrıldığıında bu şerit 75 metreden ibaret olacaktır.

Şu hale göre, demiryolu geçen yerlerde, yukarıda hesaplanan bugünkü ortalama 292 metre genişliğin 217 metresi, demiryolsuz yerlerde ise 252 metresi serbest kalacaktır. İstimlaksız mayınlanmış alanlarda kayıt fazlası alanları da dikkate alarak bu rakamları ortalama 240 metre kabul etmek ve neticede, yeniden tesis edilecek daha mükemmel bir koruma şeridinden sonra $877\ 000 \times 240 = 210.480$ dekar arazinin yurt topraklarına yeniden kazanılabileceğini düşünmek mümkündür. Bu rakamı 200 000 dekar olarak kabullenmekle, bölgenin ortalama olarak dekardan 1 000 lira net geliri üzerinden, senede 200 000 000 lira değerinde bir hasıla alınabileceği açıkça hesaplanabilmektedir.

Diğer bir ifade ile, 1956 yılından beri, daha dar bir şeritte daha vasıflı bir koruma bölgesi tesis edememiş olmakla, yirmi senenin masrafları dışında milli gelirden kaybımız (4 000 000 000) lira olmuş bulunmaktadır.

Şimdiki tesislerin maliyet bedellerini, idamesi için her sene yapılan masrafları, açılmış koridorlardan geçişlerin ekonomimize tesirlerini ve nihayet girilmez durumdaki bu sahalarda rahatlıkla üreyen, mücadelesi yapılmayan zararlı ot, fare ve sair haşeratin tarımımızdaki zararlarını ayrıca dikkate almak lazımdır.

Bu raporumuzda, hudut hattının tesis ve idame masrafları üzerinde bilhassa durulmamış, rakam vermekte fayda mütalaa edilmemiştir.

11. Mayınlı Sahanın Temizlenmesi Halinde Arazinin DÜÇ'ne tahsisi veya Halka Tevzii

Mayınlı sahaların yeni bir muhafaza şeridi tesisi şartı ile temizlenmesi halinde, yeniden kazanılacak toprakların ne şekilde kullanılabileceğini tek formül halindedespit etmek mümkün değildir.

Bu alan yer yer değişik genişliktedir. Dar şerit halindeki kısımların Devlet Üretim Çiftliklerine tahsisi suretiyle bir işletme ünitesi teşkil etmeleri mümkün değildir. Çok geniş alanlar var ki, buralarda topraksız köylüler dururken Devlet Çiftliği kurulması düşünülemez. Keza, bazı sahaların asayiş noktai nazarı ile Devlet Çiftliklerine tahsisi uygun olabilir.

Bu alanların mütehasıslarca çok iyi incelenmesi, temizlendiği taktirde hangi kısımların köylüye dağıtımında zaruret ve fayda bulunduğu, hangi kısımlarının Devlet Çiftliklerinden en yakın olanına bağlanıp veya ayrı ayrı parçalara şamil özel bünyede Devlet Çiftliği kurup işletilebileceğinin tespiti gerekir.

III- NETİCE

Raporumuzun yukarıki bölümlerinde tafsilen arz edildiği üzere, Suriye ile aramızdaki hudut boyunca büyük masraflarla ve büyük alanların faydalanma hatta ülke dışı bırakılması pahasına tesis edilmiş olan mayınlı bölge beklenen faydayı teminden uzak bulunmaktadır.

Mayınlanmış saha bizim için tehlikeli ve yasak olmakta, fakat Suriyeli için mayınları temizlenerek yeni bir ilerleme ve tarım alanı teşkil etmektedir.

Gerisine çekildiğimiz ve gerisinde bir şeridi mayınlayıp, tel örgüsü ile kapatarak yasakladığımız demiryolu da adeta Suriye'ye terk edilmiş, buradaki işletme emniyetimiz Suriyelilerin insafına bırakılmış olmaktadır.

Mayınlanan arazideki tesis ve idame masraflarından ve kaçakçılığın devamındaki zararlardan sarfinazar edilse dahi, çok geniş ve verimli toprakların üretim dışı kalmış olmasının milli gelirdeki menfi tesiri gayet fazladır.

Ayrı bölümler halinde verilmiş rakam ve izahatı burada ayrıca tekrarlamıyoruz.

Mayınların temizlenmesi suretiyle, teknik icaplara uygun yeni bir muhafaza şeridinin tesisi zaruretinde bütün ilgililerin ittifak halinde buldukları memnuniyetle müşahade edilmiştir.

Tafsilatını verdiğimiz bu yeni şeridin tesisi halinde artacak toprakların yıllık net hasılasını en az 200 000 000 lira olarak hesaplamakta ve bu miktarı ciddi gayretlere yeter bir sebep olarak mütalaa etmekteyiz.

Mevcut mayınlı alanın tekrar sınırlandırılması maksadı ile tesis edilen (Y) direkleri hattı bu alanı kesin surette yurt dışında bırakmakta olduğundan, bu çalışmaların yeni ve köklü kararlara kadar durdurulmasında zaruret vardır.

Mayınlı sahanın temizlenmesi, temizlenen sahada yeni ve tam bir koruma sisteminin kurulması, bu sistemin işgal edeceği son derece dar şeritten geriye kalacak alanların ne şekilde işletileceğinin, nerelerde topraksız köylülere dağıtılmasının, nerelerde Devlet Üretme Çiftliklerine bağlı birer işletme ünitesi teşkilinde fayda bulunduğunun mütehassıslarca tespiti, bütün bu tedbirlerin dışında ve hatta üstünde, bölgenin sosyal bünyesine faydalı olacak, ekonomik gücünü artıracak tedbirlerin alınabilmesini temin için özel bir planlama lüzumunun kabulü halinde sadece Güneydoğu illerimizin değil, ülkemizin faydasına tarihi değerinde bir hizmet yapılmış olacaktır.

Genel Kurulun bilgilerine arz edilmek üzere işbu raporumuz saygı ile sunulur.

Araştırma Komisyonu Başkanı
Kocaeli Milletvekili
Sedat Akay

Sözcü
Gaziantep Milletvekili
İbrahim Hortoğlu

Katip
Nevşehir Milletvekili
M.Zeki Tekiner

Adana Milletvekili
Battal Köksal
İmzada bulunamadı

Adıyaman Milletvekili
Ramazan Yıldırım

Amasya Milletvekili
Hasan Bütüner

Bitlis Milletvekili
Abidin İnan Gaydalı
İmzada bulunamadı

Edirne Milletvekili
Veli Gülhan

Gaziantep Milletvekili
Yusuf Öztürkmen

Kayseri Milletvekili
Mehmet Yüceler

K.Maraş Milletvekili
Mehmet Özdal

Mardin Milletvekili
Seyfi Güneşan

Urfa Milletvekili
Abdülkadir Öncel

Urfa Milletvekili
Halil Milli

Ek:2

MİLLET MECLİSİ

KARAR

GÜNEYDOĞU BÖLGEMİZDE MAYINLANARAK SURİYELİLERİN İSTİFADESİNE BIRAKILAN TOPRAKLARIN TEMİZLENEREK İŞLENİR HALE GETİRİLMESİ; KISMEN DEVLET ÜRETME ÇİFTLİKLERİ OLARAK İŞLETİLMESİ VE KISMEN DE TOPRAKSIZ KÖYLÜLERE DAĞITILMASININ TEMİNİNİ SAĞLAMAK AMACIYLA BİR MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU KURULMASINA DAİR

Karar No : 600

Güneydoğu bölgemizde mayınlanarak Suriyelilerin istifadesine bırakılan toprakların temizlenerek işlenir hale getirilmesi; kısmen Devlet Üretme Çiftlikleri olarak işletilmesi ve kısmen de topraksız köylülere dağıtılmasının teminini sağlamak amacıyla Anayasanın 88 nci Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 102 ve 103 ncü maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması Komisyonu kurulmasına, bu komisyonun 15 üyeden olmasına, görev süresinin üye seçimi tarihinden başlamak üzere 3 ay olmasına ve gerektiğinde Ankara dışındaki yerlere de gitmesine, Genel Kurulun 12.02.1975 tarihli 38. birleşiminde karar verilmiştir.

12 Şubat 1975

Ek: 3

10/14 No.lu Meclis Araştırma Komisyonu

21.05.1975

Millet Meclisi

Meclis Araştırma Komisyonu

Esas No :10/14

Karar No : 1

Millet Meclisi Başkanlığına

Güneydoğu bölgemizde mayınlanarak Suriyelilerin istifadesine bırakılan toprakların temizlenerek işlenir hale getirilmesi; kısmen Devlet Üretme Çiftlikleri olarak işletilmesi ve kısmen de topraksız köylülere dağıtılmasının teminini sağlamak amacıyla Genel Kurulun 12.02.1975 tarihli 38. birleşiminde kurulması karara bağlanıp, Meclis Araştırması Komisyonumuz 21.05.1975 Çarşamba günü saat 14.00'te on (10) üyenin iştirakiyle toplanarak aşağıda isimleri yazılı sayın üyeleri Başkanlık Divanına seçmişlerdir.

10/14 No.lu Meclis Araştırması

Komisyonu Başkanı
Kocaeli Milletvekili
Sedat Akay

Başkan : Sedat Akay (Kocaeli Milletvekili)
Başkanvekili : Ömer Naimi Barın (Elazığ Milletvekili)
Sözcü : İbrahim Hortoğlu (Gaziantep Milletvekili)
Katip : M.Zeki Tekiner (Nevşehir Milletvekili)

10/14 No.lu Meclis Araştırma Komisyonu

10.06.1975

Millet Meclisi

10/14 No.lu Araştırma Komisyonu

Esas No :10/14

Güneydoğu bölgemizde mayınlanarak Suriyelilerin istifadesine bırakılan toprakların temizlenerek işler hale getirilmesi; kısmen Devlet Üretme Çiftlikleri olarak işletilmesi ve kısmen de topraksız köylülere dağıtılmasını sağlamak amacıyla kurulan Araştırma Komisyonumuzda görevli olduğumuz konunun genel olarak incelenmesi ve mahallinde tetkikat yapılmasını temin maksadıyla bir Alt Komisyon kurulmasına;

Bu komisyon incelemelerinin bir raporla Komisyonumuza bildirilmesine ve ondan sonra gereğinin tayinine;

Karar verildi.

Başkan
Sedat Akay
Kocaeli Milletvekili

(İmza) Başkanvekili
Ömer Naimi Barın
Elazığ Milletvekili

(İmza) Sözcü
İbrahim Hortoğlu
Gaziantep Milletvekili

Katip
Nevşehir Milletvekili
M.Zeki Tekiner

Ramazan Yıldırım
Adıyaman Milletvekili

(İmza)Hasan Bütüner
Amasya Milletvekili

(İmza) Murat Kahyaoğlu
Eskişehir Milletvekili

(İmza) Mehmet Özdal
K.Maraş Milletvekili

Faik Kırbaşı
Burdur Milletvekili

(İmza)A.İnan Gaydalı
Bitlis Milletvekili

(İmza)Veli Gürkan
Edirne Milletvekili

(İmza)Seyfi Güneşan
Mardin Milletvekili

(İmza)Abdülkadir Öncel
Urfa Milletvekili

(İmza)Mehmet Yüceler
Kayseri Milletvekili

(İmza) Battal Köksal
Adana Milletvekili

Alt Komisyon üyeleri: 1- Sedat Akay (Kocaeli Mv.) 2-Ömer Naimi Barın (Elazığ Mv.) 3-
Abdülkadir Öncel (Urfa Mv.) 4- İbrahim Hortoğlu (Gaziantep Mv.) 5- Ramazan Yıldırım
(Adıyaman Mv.)

10/14 No.lu Meclis Araştırma Komisyonu

15.04.1976

Millet Meclisi

10/14 No.lu Araştırma Komisyonu

Esas No :10/14

Karar No : 2

Millet Meclisi Başkanlığına

Güneydoğu bölgemizde mayınlanarak Suriyelilerin istifadesine bırakılan toprakların temizlenerek işlenir hale getirilmesi; kısmen Devlet Üretme Çiftlikleri olarak işletilmesi ve kısmen de topraksız köylülere dağıtılmasını sağlamak amacıyla Genel Kurulun 12.02.1975 tarihli 38. birleşiminde kurulması karara bağlanmış olan 10/14 No.lu Araştırması Komisyonunca, konunun genel olarak incelenmesi ve mahallinde tetkikat yapılması maksadı ile bir Alt Komisyon teşkiline karar verilmiştir.

10.06.1975 tarihli oturumunda görevlendirilen ve Komisyon Başkanı Sedat Akay (Kocaeli Mv.), Başkanvekili Ömer Naimi Barın (Elazığ Mv.), Sözcü İbrahim Hortoğlu (Gaziantep Mv.), Abdülkadir Öncel (Urfa Mv.) ve Ramazan Yıldırım (Adıyaman Mv.) dan teşekkül eden Alt Komisyonumuz 14.04.1976 tarihli oturumunda konu ile ilgili Hatay, Gaziantep, Urfa ve Mardin illerinde incelemelerde bulunmayı kararlaştırmış ve bir program hazırlamıştır.

Sureti bitişik kararda görüleceği üzere;

2 Mayıs 1976 Pazar günü uçakla Ankara'dan Adana'ya ve aynı gün oradan otomobille Antakya'ya gidilecektir.

3 Mayıs 1976 Pazartesi günü Antakya'daki tetkikat bitirilerek Kilis'e ve oradan da Gaziantep'e geçilecektir.

4 Mayıs 1976 Salı günü Gaziantep ve ilçelerinde incelemelerde bulunulacaktır.

5 Mayıs 1976 Çarşamba günü Urfa'ya geçilecek ve orada incelemelerde bulunulacaktır.

6 Mayıs 1976 Perşembe günü Urfa-Ceylanpınar'ı civarı incelenecektir.

7 Mayıs 1976 Cuma günü Ceylanpınar'dan Mardin'e geçilecek ve Mardin'de incelemelerde bulunulacaktır.

8 Mayıs 1976 Cumartesi günü Mardin'den Diyarbakır'a geçilecek ve Mardin'de incelemelerde bulunulacaktır.

Bu programa göre;

2 Mayıs günü Antakya'da, 3 ve 4 Mayıs günleri Kilis ve Gaziantep'de, 5 ve 6 Mayıs günleri Urfa'da, 7 ve 8 Mayıs günleri Mardin'de bulunacağımızdan bu iller valilerinin gerek taşıt aracı temini ve gerekse incelemelerle ilgili seyahat ve temaslarını programlaması bakımından hazırlıklı olmaları için seyahatimizden ve Araştırma konumuzdan haberdar edilmeleri gerekmektedir.

Seyahatimiz için icabı olarak programda bir aksama olmadığı taktirde 2 Mayıs Pazar günü başlayacak, 8 Mayıs Cumartesi günü bitecektir.
Bu seyahatta resmi vasılardan faydalanma ön planda tutulacak ise de, zaruret halinde ve işin sürati bakımından otomobil kiralanması cihetine gidilecektir.

Araştırma Komisyonumuzun sekreterlik işleriyle görevlendirilmiş olan Kanunlar Müdürlüğü memuru Zeki Erbay'ın da seyahate iştiraki gerekli bulunmaktadır.
Bu seyahata katılacak olan üyelerr 3 000 TL. Sekreterimize 1 500 TL mahsubu bilahare yapılmak üzere avans verilmesi hususunu tensiplerinize saygılarımla arz ederim.

Sedat Akay
Kocaeli Milletvekili
10/14 No.lu Araştırma Komisyonu Başkanı
Ek : 6
10/14 No.lu Meclis Araştırma Komisyonu
21.04.1976
Millet Meclisi
10/14 No.lu Araştırma Komisyonu
Esas No :10/14
Sıra No : 5,6,7,8

Hatay
Mardin
Gaziantep
Urfa Valiliklerine gönderilmiştir

Güneydoğu bölgemizde mayınlanarak Suriyelilerin istifadesine bırakılan toprakların temizlenerek işler hale getirilmesi; kısmen Devlet Üretim Çiftlikleri olarak işletilmesi ve kısmen de topraksız köylülere dağıtılmasını sağlamak amacıyla kurulan Araştırma Komisyonumuz, konunun genel olarak incelenmesi ve mahallinde tetkikat yapılması maksadı ile ilgili Hatay, Gaziantep, Urfa ve Mardin illerinde incelemelerde bulunmayı kararlaştırmış ve 5 milletvekilinden müteşekkil bir alt komisyon kurarak bir tetkik programı hazırlamıştır.

Sedat Akay (Kocaeli Mv.), Ömer Naimi Barın (Elazığ Mv.), İbrahim Hortoğlu (Gaziantep Mv.), Abdülkadir Öncel (Urfa Mv.) ve Ramazan Yıldırım (Adıyaman Mv.) dan kurulu Alt Komisyonumuz bu programa göre;

2 Mayıs günü Antakya'da, 3 ve 4 Mayıs günleri Kilis ve Gaziantep'de, 5 ve 6 Mayıs günleri Urfa'da, 7 ve 8 Mayıs günleri Mardin'de incelemelerde bulunacaktır. Temas ve tetkikleri için Komisyon üyelerine gerekli yardımın teminine emirlerinizi rica ederim.

Saygılarımla.
Sedat Akay
Kocaeli Milletvekili
Millet Meclisi 10/14 No.lu
Araştırma Komisyonu Başkanı